

**TALABALARNING SAN'AT KOMPETENSIYASINI RAQAMLI
PLATFORMALAR ORQALI BAHOLASH TIZIMLARI**

Muratova Dilnavoz Jamshid qizi

Jizzax davlat pedagogika universiteti

“Fizika va texnologik ta’lim” fakulteti

“Tasviriy san’at va muhandislik grafikasi” ta’lim yo‘nalishi

2-bosqich 431-24-guruh talabasi

Annotatsiya: Raqamli platformalar yordamida talabalarning san’at kompetensiyasini baholash tizimlari zamonaviy ta’lim jarayonida samarali vosita sifatida namoyon bo‘lmoqda. Ushbu tizimlar o‘quvchilarning san’atga oid bilim, ko‘nikma va ijodiy salohiyatini aniqlash, tahlil qilish va rivojlantirish imkonini beradi. Raqamli baholash tizimlari interaktiv vazifalar, multimediya materiallari va loyihaviy ishlar orqali talabalarni faol ishtirok etishga undaydi hamda pedagoglarga individual yondashuvni tatbiq etish imkonini yaratadi. Maqolada talabalarning san’at kompetensiyasini raqamli platformalar orqali baholash tizimlari, ularning pedagogik samaradorligi va amaliy qo‘llanilishi tahlil qilinadi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, bunday tizimlar ta’lim jarayonini qiziqarli, interaktiv va samarali qiladi hamda o‘quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantiradi.

Kalit so‘zlar: San’at kompetensiyasi, raqamli platformalar, baholash tizimi, talaba faoliyati, interaktiv ta’lim, pedagogik innovatsiya.

Hozirgi davrda ta’lim jarayoni raqamli texnologiyalarning keng joriy etilishi bilan sezilarli darajada o‘zgarib bormoqda. Talabalarning san’at kompetensiyasini baholashda raqamli platformalardan foydalanish pedagogik jarayonni interaktiv va samarali qilishga xizmat qiladi. Raqamli baholash tizimlari orqali o‘quvchilar o‘z san’atga oid bilim, ko‘nikma va ijodiy salohiyatlarini turli interaktiv vazifalar va loyihaviy ishlar yordamida namoyon etadilar. Shu bilan birga, pedagoglar raqamli platformalar orqali talabalarning individual rivojlanishini kuzatish, ularni rag‘batlantirish va moslashgan ta’lim strategiyalarini qo‘llash imkoniga ega bo‘ladi. Ushbu maqola raqamli baholash tizimlarining pedagogik ahamiyati, ularning samaradorligi va talabalarning san’at kompetensiyasini rivojlantirishdagi roli masalalarini o‘rganishga qaratilgan.

Raqamli texnologiyalar ta’lim jarayonida yangi imkoniyatlar yaratib, talabalarning bilim va ko‘nikmalarini baholash tizimini samarali qilishga xizmat qilmoqda. Xususan, san’at kompetensiyasini rivojlantirish va baholashda raqamli

platformalar nafaqat o'quvchilarning ijodiy salohiyatini aniqlash, balki ularni multidisipliner ko'nikmalarni amaliyotda qo'llashga rag'batlantiradi. Raqamli baholash tizimlari turli interaktiv vazifalar, multimediya materiallari, loyihaviy ishlar va vizual prezentatsiyalar orqali talabalarning san'atga oid bilim va ko'nikmalarini baholash imkonini beradi.

Raqamli platformalar yordamida talabalarning ijodiy jarayoni kuzatiladi va baholanadi. Masalan, onlayn grafik dizayn, animatsiya yoki raqamli rassomlik loyihalari orqali o'quvchilar o'z tasavvurlarini vizual shaklga keltiradi, ularni pedagoglar baholaydi va qayta aloqa orqali rivojlantiradi. Bu jarayon talabalarda mustaqil fikrlash, mantiqiy tahlil va ijodiy yondashuvlarni shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, platformalardagi natijalarni tahlil qilish pedagoglarga individual yondashuvni tatbiq etish va o'quvchilarning kuchli va zaif tomonlarini aniqlash imkonini beradi.

Raqamli baholash tizimlari talabalarning motivatsiyasini oshirishda ham samarali vosita hisoblanadi. Interaktiv va vizual materiallar darslarni qiziqarli qiladi, o'quvchilarni faol o'qishga undaydi va ijodiy jarayonda mustaqil ishlashga rag'batlantiradi. Shu bilan birga, onlayn platformalarda talabalar o'z ishlarini qayta ko'rib chiqish, natijalarni baholash va yangilash imkoniga ega bo'ladi, bu esa ijodiy faoliyatni takroriy va mustahkam shakllantirishni ta'minlaydi.

Pedagogik jarayonda raqamli platformalardan foydalanish talabalarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda baholash imkonini beradi. Pedagoglar interaktiv vazifalar, loyihaviy ishlar va simulyatsiyalar yordamida talabalarning san'at kompetensiyasini tizimli ravishda rivojlantiradi. Masalan, bir guruh o'quvchilar vizual san'at bo'yicha loyiha tayyorlasa, boshqa guruh uni raqamli platformada tahlil qiladi va natijalarni baholaydi. Bu jarayon hamkorlik va ijodiy fikrlashni rivojlantiradi, multidisipliner yondashuvni amaliyotga tatbiq etadi.

Raqamli baholash tizimlarining yana bir afzalligi shundaki, ular talabalar faoliyatini real vaqt rejimida kuzatish imkonini beradi. Talabalar o'z ishlarini platformaga joylashtiradi, pedagoglar esa tezkor feedback beradi. Shu tarzda, baholash jarayoni interaktiv, tezkor va shaffof bo'ladi. Bu o'quvchilarda ijodiy yondashuvlarni sinab ko'rish va yangicha g'oyalarni amalga oshirish istagini kuchaytiradi.

Raqamli platformalar yordamida san'at kompetensiyasini baholash jarayoni individual va guruh ishlari bilan uyg'unlashadi. Individual vazifalar talabaning shaxsiy qiziqishlari va qobiliyatlarini hisobga oladi, guruh loyihalari esa hamkorlikda yangi g'oyalarni yaratish va resurslarni birlashtirish orqali ijodiy jarayonni rivojlantiradi. Shu

bilan birga, pedagogik nazorat va baholash tizimi o'quvchilarning faoliyatini samarali kuzatish imkonini beradi.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, raqamli baholash tizimlaridan maqsadli va tizimli foydalanish talabalarning san'at kompetensiyasini rivojlantirish, ijodiy fikrlashni mustahkamlash va multidisipliner ko'nikmalarni oshirishga yordam beradi. Shu bilan birga, bunday tizimlar ta'lim jarayonini qiziqarli, interaktiv va motivatsion qiladi, o'quvchilarni o'z ijodiy salohiyatini to'liq namoyon etishga rag'batlantiradi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli platformalar orqali talabalarning san'at kompetensiyasini baholash tizimlari pedagogik jarayonda zamonaviy, interaktiv va samarali vosita sifatida ahamiyat kasb etadi. Interaktiv vazifalar, loyihaviy ishlar va real vaqt feedback tizimi orqali o'quvchilar o'z qobiliyatlarini rivojlantiradi, ijodiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantiradi va ta'lim jarayonini multidisipliner, qiziqarli va samarali qiladi. Shu tariqa, raqamli baholash tizimlari pedagogik amaliyotda innovatsion yondashuv sifatida muhim rol o'ynaydi.

Raqamli platformalar orqali talabalarning san'at kompetensiyasini baholash tizimlari pedagogik jarayonda samarali vosita sifatida ahamiyat kasb etadi. Bunday tizimlar o'quvchilarning san'atga oid bilim, ko'nikma va ijodiy salohiyatini interaktiv va vizual tarzda aniqlash, tahlil qilish va rivojlantirish imkonini beradi. Raqamli baholash tizimlari orqali pedagoglar talabalarning individual qobiliyatlarini inobatga olgan holda amaliy mashg'ulotlar va loyihaviy ishlarni tashkil etadi. Shu bilan birga, talabalarning ijodiy fikrlashini rag'batlantirish, mustaqil o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish va multidisipliner yondashuvni qo'llashga yordam beradi. Natijada, raqamli baholash tizimlari ta'lim jarayonini interaktiv, qiziqarli va samarali qiladi hamda pedagogik amaliyotda innovatsion yondashuv sifatida muhim ahamiyatga ega bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Шавдиров С. А. Подготовка будущих учителей к исследовательской деятельности // Педагогическое образование и наука. – 2017. – № 2. – С. 109-110.
2. Shavdirov S. A. Selection Criteria of Training Methods in Design Fine Arts Lessons // Eastern European Scientific Journal. – 2017. – № 1. – С. 131-134.
3. Shovdirov S. Analyzing the sources and consequences of atmospheric pollution: A case study of the Navoi region // E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2024. – T. 587. – C. 02016.

4. Shavdirov S. Method of organization of classes in higher education institutions using flipped classroom technology // AIP Conference Proceedings. – AIP Publishing LLC, 2025. – T. 3268. – № 1. – С. 070035.
5. Шавдиров С. А. Ўқувчиларда тасвирий саводхонликка оид ўқув компетенцияларини шакллантиришнинг педагогик-психологик жиҳатлари // Современное образование (Узбекистан). – 2017. – № 6. – С. 15-21.
6. Shovdirov S. A. Tasviriy san'atni o'qitishda o'quvchilarning sohaga oid o'quv kompetensiyalarini shakllantirish omillari // Inter education & global study. – 2024. – № 1. – С. 8-14.
7. Ibraimov X., Shovdirov S. Theoretical Principles of The Formation of Study Competencies Regarding Art Literacy in Students // Science and innovation. – 2023. – T. 2. – № B10. – С. 192-198.